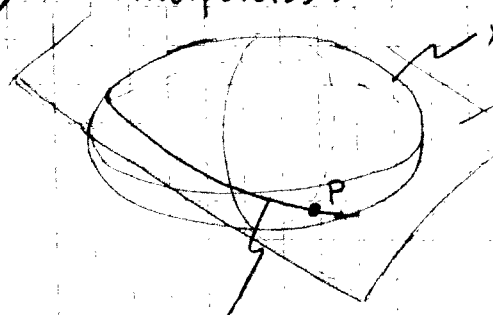

2c) $f(x) = \frac{1}{x} \sin x \rightarrow 1$ då $x \rightarrow 0$. Med $f(0) = 1$ är f kontinuerlig på $[0, 2\pi]$, som är kompakt. Enl. Sats är f då likt. kont. på $[0, 2\pi]$, och förstås även på $]0, 2\pi]$.

3) Principskiss:

$x^2 + 2y^2 + z^2 = 10$; $f(x, y, z) = x^2 + 2y^2 + z^2$
 $x - y - 2z = 1$
 $P = (1, 2, -1)$ tillhör både planet och ellipsoiden
 Skärningskurvan γ .

Beräkna tangenten till γ i punkten P .

En normalvektor till planet är $n_1 = (1, -1, -2)$

En normalvektor till ellipsoiden i punkten P

är $\text{grad} f(P) = (2x, 4y, 2z)|_P = (2, 8, -2) = 2(1, 4, -1)$

Välj $n_2 = (1, 4, -1)$ som normalvektor till ellipsoiden

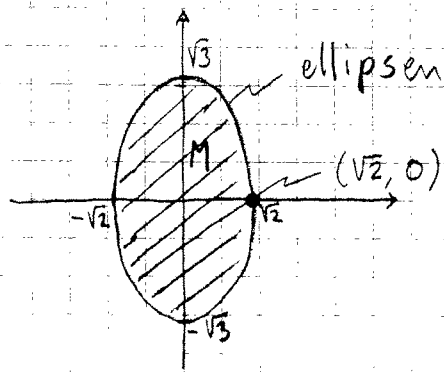
i P . En tangentvektor till γ i P är parallell med

$$n_1 \times n_2 = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ 1 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & -1 \end{vmatrix} = (1+8, -(-1+2), 4+1) = (9, -1, 5)$$

$\therefore v = (9, -1, 5)$ är en riktningsvektor till tangenten, ^(den sökta)

som alltså har ekvationen: $\begin{cases} x = 1 + 9t \\ y = 2 - t \\ z = -1 + 5t \end{cases}, t \in \mathbb{R}.$

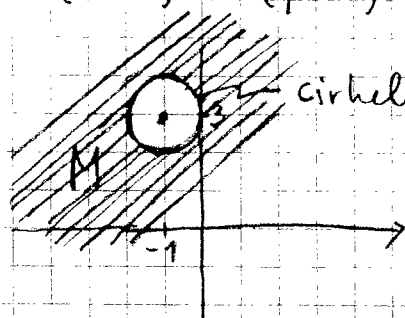
4a)

ellipsen $3x^2 + 2y^2 = 6$
 M är ej öppen, ej slutet
 ej kompakt,
 M är sammanhängande.

b)

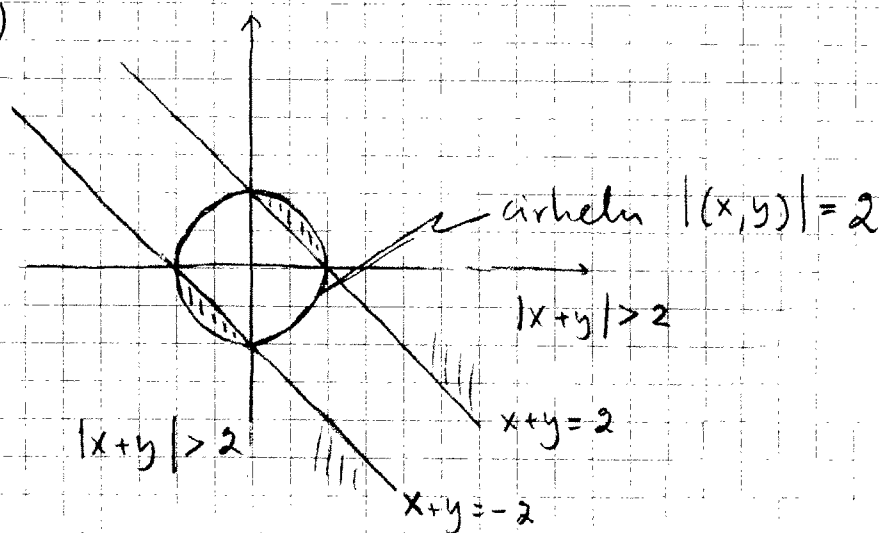
$$x^2 + y^2 \geq 6y - 2x - 9 \Leftrightarrow x^2 + y^2 + 2x - 6y + 9 > 0 \Leftrightarrow (x+1)^2 + (y-3)^2 - 1 \geq 0 \Leftrightarrow \underline{(x+1)^2 + (y-3)^2 \geq 1}$$

cirkeln $(x+1)^2 + (y-3)^2 = 1$

M är ej öppen, ej kompakt
 M är slutet, sammanh.

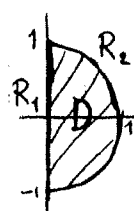
c)

M är öppen
 ej slutet
 ej kompakt
 ej sammanh.

5)

$f(x,y) = x^2(y-1) - 5y^3/3$ är kont. på hela $\mathbb{R}^2$, spec. på $D = \{(x,y); x \geq 0, x^2 + y^2 \leq 1\}$. Eftersom D är kompakt antar f största o. minsta värde på D .

Vi söker stationära punkter till f i det inre till D .

$$f'_x = 2x(y-1) = 0 \Leftrightarrow x=0 \vee y=1$$

$\therefore f'_x \neq 0$ för alla p.ktr. i $\text{Int}(D)$.

$\therefore f$ saknar stationära punkter i $\text{Int}(D)$.

Alltså antas max/min på randen $R_1 \cup R_2$ (se fig.).

forts. 5)

På R_1 : $f(x, y) = f(0, y) = -5y^3/3$ avtagande, och
 $f(0, -1) = 5/3$, $f(0, 1) = -5/3$.

På R_2 : $f(x, y) = [x^2 = 1 - y^2] = (1 - y^2)(y - 1) - 5y^3/3 =$
 $= -\frac{8y^3}{3} + y^2 + y - 1 \equiv g(y)$; $-1 \leq y \leq 1$

$$g'(y) = -8y^2 + 2y + 1 = 0 \Rightarrow y = 1/2 \vee y = -1/4$$

Ger de återstående kandidaterna till max/min-värde:

$$g(1/2) = -7/12, \quad g(-1/4) = -55/48$$

Jämförelse mellan de inringade värdena ger att

$$\max f = f(0, -1) = 5/3 \text{ och } \min f = f(0, 1) = -5/3 \quad \square$$

6) lös $2f'_x + f'_y = 0$. Variabelbyte $\begin{cases} u = ax + by \\ v = x \end{cases}$ ger

$$\left. \begin{aligned} f'_x &= f'_u u'_x + f'_v v'_x = a f'_u + f'_v \\ f'_y &= f'_u u'_y + f'_v v'_y = b f'_u \end{aligned} \right\} \text{ och}$$

$$2f'_x + f'_y = 2a f'_u + 2f'_v + b f'_u = (2a + b) f'_u + 2f'_v =$$

$= [Välj \underset{*0}{a} \text{ och } \underset{*0}{b} \text{ s.a. } 2a + b = 0, \text{ t.ex. } \underline{a=1 \text{ och } b=-2}]$

$$= 2f'_v = 0 \Leftrightarrow f = \varphi(u) = \varphi(x - 2y)$$

$\therefore$ Allm. lösn. ges av $f(x, y) = \varphi(x - 2y)$ där φ är godt,
den bara funktion.

$$f(x, 0) = x^2 \Leftrightarrow x^2 = \varphi(x) \quad \therefore \underline{\underline{f(x, y) = (x - 2y)^2}}$$

$$7) f(x, y) = (4x^2 + axy + y^2)(x + a)$$

$$a) f'_x = (8x + ay)(x + a) + (4x^2 + axy + y^2) = 12x^2 + (8a + 2ay)x$$
$$= 12x^2 + 2a(4 + y)x + a^2y + y^2; \quad f'_x(0, 0) = 0 \quad \forall a$$

$$f'_y = (ax + 2y)(x + a); \quad f'_y(0, 0) = 0 \quad \forall a$$

$\therefore$ För varje värde på a har funktionen en stationär pkt. i $(0, 0)$.

$$7b) \begin{aligned} f''_{xx} &= 24x + 2a(4+y) & ; & \quad f''_{xx}(0,0) = 8a \\ f''_{xy} &= 2ax + a^2 + 2y & ; & \quad f''_{xy}(0,0) = a^2 \\ f''_{yy} &= 2(x+a) & ; & \quad f''_{yy}(0,0) = 2a \end{aligned}$$

Den kvadratischa formen $Q(h,k) = 8ah^2 + 2a^2hk + 2ak^2$ är identiskt noll då $a=0$, och "ger alltså inget".

Men, för $a=0$ har vi

$$f(x,y) = (4x^2 + y^2)x \quad \begin{cases} < 0 & \text{f} \bar{n} \ x < 0 \\ = 0 & \text{f} \bar{n} \ x = 0 \\ > 0 & \text{f} \bar{n} \ x > 0 \end{cases} \quad \text{vilket ger att}$$

f inte har lokalt extremvärde i $(0,0)$ för $a=0$.

c) För $a \neq 0$ har vi

$$\begin{aligned} Q(h,k) &= 8ah^2 + 2a^2hk + 2ak^2 = 2a(k^2 + akh + 4h^2) = \\ &= \underbrace{2a}_{\neq 0} \left[\left(k + \frac{ah}{2}\right)^2 + (16 - a^2)h^2/4 \right]. \quad \text{Vi ser att:} \end{aligned}$$

Om $a^2 < 16$: $Q(h,k)$ är pos. el. neg. definit, vilket ger att $(0,0)$ ger lokalt extremvärde.

Om $a^2 > 16$: $Q(h,k)$ är då indefinit, vilket ger att $(0,0)$ är en sadelpunkt.

Om $a^2 = 16$: , dvs. $a=4$ v $a=-4$, är $Q(h,k)$ pos./neg. semidefinit och ger därför ingen information.

Vi måste undersöka fallen $a=4, a=-4$ separat:

$$\underline{a=4}: f(x,y) = (4x^2 + 4xy + y^2)(x+4) = (2x+y)^2(x+4) \geq 0$$

i omgivning till $(0,0)$ och $f(0,0) = 0$

$\therefore f$ har lokalt min i $(0,0)$ då $a=4$.

$$\underline{a=-4}: f(x,y) = (4x^2 - 4xy + y^2)(x-4) = (2x-y)^2(x-4) \leq 0$$

i omgivning till $(0,0)$ och $f(0,0) = 0$

$\therefore f$ har lokalt max i $(0,0)$ då $a=-4$.

$\therefore f$ har lokalt extremvärde i $(0,0)$ för

$$-4 \leq a < 0 \quad \text{och} \quad \text{f} \bar{n} \quad 0 < a \leq 4$$

